

A fátyol alatti arc

A fátyol – tradíció vagy vallás, összeköt vagy elválaszt a külső világtól, kötelező vagy szabadon választott, biztonság vagy elszigetelődés, identitástudat vagy kényszerhatár? Aligha lehet egyetlen válasza a fátyol viselet kérdésének, hiszen különböző jelentésekkel bír más-más kultúrákban. Mégis vissza kell menni az időben Krisztus előtt ezer évvel, az asszír birodalomba, és áthaladni az ősi fátyolok szőttésein keresztül, hogy aztán eljussunk a szent hieroduláktól a mai tálib törvényekig. Egy történelmi leírás, valamint az esettanulmányokon keresztül közelebb jutunk a nők rejtelveikhez, a fátyol alatti arc önkifejezéséhez. Nevetünk és sírunk a keleti nőkkel együtt, mígnem eljutunk a felismerésig, hogy előttünk, nyugati nők előtt is van fátyol, ha képlékenyebb vagy átlátszóbb is, de ugyanúgy takarja fátyol alatti arcot. Provokáció, kontroverzia vagy szimbólum, a fátyol ma már az idegenség kifejezése lett és nemcsak politikai, tradicionális vagy feminista aspektusai vannak, hanem mély pszichológiai jelentései is. Addig, amíg 1956-ban Marokkóban V. Mohamed lánya a főtéren nyilvánosan leveszi a fátylat, 1976-ban Komejini Ajatollah kegyetlen büntetéssel fenyegeti azokat a nőket, akik nem viselnek fátylat. Hallgassuk meg a nők rövid vallomásait a fátyol mögött, hiszen amíg Fatimának, aki a kairói egyetem tanára, identitásának és személyiségének része, Ouridának, a párizsi szociológuslánynak elképzelhetetlen kellék a mai időkben. Fellebbenhet-e valaha is a fátyol vagy falként nehezedik a zárt érzelmek elé?

Turós Margareta